

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă 2021-2027

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Politica de coeziune este una din cele mai importante și mai complexe politici ale Uniunii Europene, având ca principal obiectiv reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale între diversele regiuni și state membre ale Uniunii Europene. În cadrul acestei politici, obiectivele specifice privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă sunt susținute prin contribuția fondurilor externe nerambursabile implementate prin bugete multianuale de 7 ani (perioade de programare).

Pentru perioada de programare 2021-2027, în iunie 2021, au fost adoptate reglementări comune pentru opt fonduri cu gestiune partajată pentru a uniformiza regulile de utilizare a resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene.

Astfel, Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune *privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize* are ca scop îmbunătățirea coordonării și armonizării implementării fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, reducându-se fragmentarea utilizării resurselor financiare puse la dispoziția statelor membre din bugetul Uniunii Europene.

Pentru perioada de programare 2021-2027, în cadrul politicii de coeziune, România accesează fonduri externe nerambursabile în cadrul a cinci obiective de politică:

1. O Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă.
2. O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon.
3. O Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională.
4. O Europă mai socială – implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.

	5. O Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale. Programarea fondurilor externe nerambursabile pentru perioada 2021 - 2027 se va finaliza prin încheierea unui Acord de Parteneriat cu Comisia Europeană, precum și prin elaborarea și aprobarea programelor subsecvente pentru perioada 2021-2027. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene are responsabilitatea coordonării pregătirii, dezvoltării, armonizării și funcționării cadrului legislativ, instituțional, procedural și programatic pentru gestionarea fondurilor externe nerambursabile aferente politicii de coeziune alocate României pentru perioada de programare 2021 – 2027, în conformitate art. 3 din HG nr. 936/2020. Astfel, la nivelul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, au fost elaborate, cu implicarea ministerelor de linie, dar și cu implicarea partenerilor economici și sociali, proiectele de Programe Operaționale pentru perioada de programare 2021-2027, respectiv: ✓ Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ) ✓ Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) ✓ Programul Operațional Transport (POT) ✓ Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) ✓ Programul Operațional Sănătate (POS) ✓ Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) ✓ Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) ✓ Programe Operaționale Regionale ✓ Programul Operațional Asistență Tehnică În prezent, continuă derularea rundelor de negocieri în cadrul dialogului informal între autoritățile române și Comisia Europeană, în vederea aprobării acestora. În conformitate cu principiul și normele gestiunii partajate, statele membre au responsabilitatea principală pentru managementul și controlul asistenței financiare nerambursabile din partea Uniunii Europene, iar pachetul legislativ adoptat în acest sens pentru implementarea fondurilor externe nerambursabile 2021-2027 în gestiune partajată, cuprinde o serie de reglementări care impun statelor membre adoptarea cadrului legislativ național care reglementează gestionarea financiară a proiectelor finanțate din fonduri europene. În decembrie 2021, s-a adoptat OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, care stabilește fluxurile financiare pentru gestionarea fondurilor europene alocate României pentru perioada de programare 2021-2027. În acest context, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060, conform căruia regulile de eligibilitate a cheltuielilor sunt stabilite prin norme naționale, cu excepția cazurilor în care există norme specifice stabilite prin regulamente europene, prezentul act normativ stabilește cadrul legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și din cofinanțarea națională.
1¹ În cazul proiectelor de acte	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora.	
2.Schimbări preconizate	Prin promovarea prezentului act normativ se urmărește stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de către beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, pentru perioada de programare 2021-2027 și din cofinanțarea națională, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060. Pentru interpretare unitară și înțelegere corectă, termenii utilizați în cadrul actului normativ au înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 de stabilire a dispozițiilor comune sau în legislația națională privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027. Astfel, în ceea ce privește Regulamentul (UE) 2021/1060, termenii sunt definiți la art. 2 (beneficiar, operațiune, instrument financiar, relocare) sau sunt reglementați de articole dedicate din Regulamentul (UE) 2021/1060 al căror conținut reflectă cu claritate noțiunea („program” la art. 21; autoritate de management la art. 72 și art. 75; dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității la art. 31 și art. 34). Raportat la regulile de eligibilitate existente în cuprinsul unor articole diferite în Regulamentul (UE) 2021/1060 și a regulamentelor specifice fondurilor, în cadrul actului normativ s-au specificat următoarele aspecte: - regulile generale pe care trebuie să le îndeplinească o cheltuială pentru a fi eligibilă; - regulile specifice pentru unele categorii de cheltuieli de tipul contribuției în natură, amortizării, leasingului, cheltuieli cu achiziția de terenuri și autovehicule sau mijloace de transport, inclusiv a celor nepoluante; - categoriile de cheltuieli neeligibile. În ceea ce privește regulile generale este necesară introducerea unor excepții punctuale având în vedere caracteristicile anumitor tipuri de cheltuieli. Astfel, opțiunile de costuri simplificate, prin natura lor, prevăzute la art. 53 alin. (1) lit. (b), (c), (d) și (f) nu vor fi însoțite de facturi sau documente cu valoare probatorie echivalentă și nici de documente care să ateste plata și nu vor fi înregistrate în contabilitate. Totodată, amortizarea și contribuția în natură nu pot fi însoțite de dovada plății, iar contribuția în natură nu poate fi însoțită de factură sau documente cu valoare probatorie echivalentă. În cazul operațiunilor care intră sub incidența ajutorului de stat, potrivit prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ prevederile prezentei hotărâri, precum și condițiile de eligibilitate specifice tipului de ajutor de stat aplicabil. În cazul aceluiași obiect al reglementării, prevalează regulile ajutorului de stat.

În scopul evitării unor prevederi redundante, prevederile actului normativ se completează cu normele de eligibilitate specifice prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 privind prevederile comune pentru instrumentele financiare (art. 58-62 și art. 68), precum și pentru sprijinul acordat strategiilor de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (art. 31-34).

De asemenea, în ceea ce privește cheltuielile efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul social european Plus, condițiile generale de eligibilitate se completează cu condițiile specifice prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1057 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+).

Referitor la contribuția în natură, sunt detaliate condițiile specifice de eligibilitate, care, cumulate cu cele generale și cu prevederile art. 67 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060, trebuie îndeplinite de o cheltuială pentru a putea fi rambursată din fondurile europene.

Amortizarea este considerată cheltuială eligibilă dacă respectă condițiile prevăzute la art. 67 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060 privind prevederile comune, precum și cele prevăzute la art. 2 din cadrul hotărârii.

Pentru a se reduce sarcina administrativă și pentru a simplifica utilizarea fondurilor pentru perioada 2021-2027, sunt stabilite condițiile privind utilizarea opțiunilor de costuri simplificate. Tipurile de opțiuni de costuri simplificate sunt prevăzute la art. 53 alineatul (1) literele (b), (c), (d) și (f) din Regulamentul (UE) 2021/1060, respectiv costurile unitare, sumele forfetare, finanțarea la rate forfetare, precum și cheltuielile stabilite sub forma finanțării nelegate de costuri.

Astfel, în cazul formelor de sprijin reglementate la art. 53 alin. (1) literele (b), (c), (d) și (f) din Regulamentul (UE) 2021/1060, acestea trebuie să respecte prevederile art. 2 din cadrul hotărârii, precum și condițiile stabilite prin programul operațional aprobat prin decizia reglementată la art. 94 alin. (3) și la art. 95 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060 sau prin actul delegat reglementat la art. 94 alin. (4) și la art. 95 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

În ceea ce privește terenurile, Regulamentul (UE) 2021/1060 prevede eligibilitatea terenului ca excepție, cheltuielile fiind eligibile în limita unor plafoane de 10%, respectiv 15% din totalul cheltuielilor eligibile ale unei operațiuni. Cu toate acestea, în cazul operațiunilor care vizează conservarea mediului, respectivele plafoane nu se aplică, rezultând o eligibilitate de 100% a costurilor de achiziție a terenurilor.

În plus, față de reglementările din Regulamentul (UE) 2021/1060, Regulamentul (UE) 2021/1057 privind Fondul social european Plus stabilește ca neeligibilă cheltuiala cu achiziția de terenuri. În scopul asigurării utilizării eficiente a fondurilor, hotărârea prevede condiția referitoare la certificarea de către un evaluator independent a costului de achiziție al terenului.

Având în vedere că Regulamentul (UE) 2021/1060 prevede condiția de păstrare a investiției pe 5 ani, potrivit art. 65 referitor la durabilitatea proiectului, a fost introdusă condiția ca imobilului să nu fi fost achiziționat/construit prin intermediul unei finanțări nerambursabile publice în termenul de 5 ani anterior depunerii cererii de finanțare (termenul de 5 ani este desigur stabilit de la momentul plății finale stabilit în art. 65).

Și, totodată, sunt detaliate condițiile pentru achiziția de imobile deja construite.

În ceea ce privește operațiunile de leasing, sunt detaliate condițiile specifice de eligibilitate, care, cumulate cu cele generale, trebuie îndeplinite de o cheltuială pentru a putea fi rambursată din fondurile europene.

În ceea ce privește achiziția de autovehicule sau alte mijloace de transport, achiziționate inclusiv prin leasing, actul normativ stabilește condițiile de eligibilitate a acestor cheltuieli.

Conform prevederilor art. 7 alin. (1) lit. h) din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune sunt excluse de la finanțare din aceste fonduri investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în vehiculele nepoluante de interes public, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului, așa cum a fost transpusă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2021 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante, în sprijinul unei mobilități cu emisii scăzute, pentru abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2011 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic și a Legii nr. 37/2018 privind promovarea transportului ecologic.

Conform prevederilor art. 9 lit. d) din Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă sunt excluse de la finanțare din acest fond investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, depozitarea sau arderea combustibililor fosili.

Astfel, este necesar să se aibă în vedere în stabilirea eligibilității cheltuielilor exceptările stabilite prin regulamentele specifice fondurilor, sus-menționate.

În consecință, cheltuiala cu achiziția de autovehicule sau alte mijloace de transport din categoria vehiculelor nepoluante este eligibilă dacă respectă condițiile generale de eligibilitate reglementate la art. 2 din hotărâre, precum și condițiile referitoare la scopul achiziționării acestora.

Regula menționată în articolul 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060 stabilește neeligibilitatea taxei pe valoarea adăugată (TVA). În acest context, alin. (1) lit. c) al art. 64 prevede excepții în privința taxei pe valoare adăugată și stabilește cazurile în care cheltuiala este eligibilă.

Astfel, cheltuiala cu taxa pe valoare adăugată este eligibilă dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene și dacă sunt respectate anumite condiții.

În ceea ce privește operațiunile a căror valoare totală este mai mică decât echivalentul a 5.000.000 euro, inclusiv taxa pe valoare adăugată, stabilită de regulament ca fiind eligibilă, în scopul evitării dublei finanțări, pentru acei beneficiari care pot recupera TVA, se stabilește condiția ca beneficiarul să nu aducă taxa pe valoare adăugată spre deducere conform Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la operațiunile a căror valoare totală este mai mare decât echivalentul a 5.000.000 euro, inclusiv taxa pe valoare adăugată, cheltuiala cu

	TVA este eligibilă numai în cazul în care beneficiarul nu poate recupera cheltuiala conform legislației TVA. În aceste situații, în scopul stabilirii caracterului nerecuperabil al TVA, hotărârea stabilește emiterea de instrucțiuni de aplicare pentru art.9, elaborate prin ordin comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului finanțelor. Totodată, regulamentul stabilește, prin excepție, eligibilitatea TVA aferentă investițiilor destinatarilor finali ai instrumentelor financiare. În schimb, în cazul în care aceștia derulează investiția cu sprijin combinat sub forma de grant, condițiile de eligibilitate menționate mai sus sunt aplicabile componentei de grant a sprijinului în funcție de valoarea grantului. Condițiile de eligibilitate stabilite prin prezenta hotărâre vizează diferite etapele de implementare ale unui proiect. În acest context, este necesar ca autoritățile de management să efectueze verificări cu privire la respectarea acestora în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, în procesul de contractare aferent încheierii contractului/deciziei de finanțare, precum și procesul de verificare a cererilor de rambursare. Pentru a asigura aplicarea corectă a regulilor prevăzute în hotărâre este necesar ca, pe parcursul perioadei de implementare a programelor operaționale, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de coordonator, să poată emite ordine și instrucțiuni care să furnizeze detalii cu privire la regulile de eligibilitate. În procesul de elaborare a acestora, MIPE consultă toate autoritățile de management pentru a putea asigura aplicabilitatea lor în conformitate cu specificul programului.
3.Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a - Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	
4. Impact asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a. Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	An curent	Următorii 4 ani				Media următorilor 5 ani, după anul curent
1	2	3	4	5	6	7
1.Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a)bugetul de stat, din acesta: -impozit pe profit -impozit pe venit b)bugete locale: -impozit pe profit c)bugetul asigurărilor sociale -contribuții de asigurări						
2.Modificări ale cheltuielilor bugetare din care: a)bugetul de stat, din acesta: -cheltuieli de personal -bunuri și servicii b)bugete locale: -cheltuieli de personal -bunuri și servicii c)bugetul asigurărilor sociale -cheltuieli de personal -bunuri și servicii						
3.Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b)bugete locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterilor de cheltuieli	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Propuneri pentru acoperirea scăderilor de venituri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

7. Alte informații	Nu au fost identificate.
--------------------	--------------------------

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	b) În vederea implementării dispozițiilor art. 9 din prezenta hotărâre, va fi emis ordin comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului finanțelor.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare europene	Proiectul de act normativ este necesar în vederea aplicării art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

6. Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectivul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	A fost realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.
4.Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b)Consiliul Suprem de Apărare a Țării c)Consiliul Economic și Social d)Consiliul Concurenței e)Curtea de Conturi	Prezentul proiect de act normativ este supus avizării Consiliului Legislativ. De asemenea, proiectul de act normativ a fost înaintat Consiliului Concurenței, Curții de Conturi a României și Autorității de Audit, în vederea analizării.
6.Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1.Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbateri publice pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de
2.Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățeanului sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8- a. Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrative publice centrale și/sau locale-înființarea sau extinderea competenței instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate mai sus, a fost promovat prezentul proiect de *Hotărâre a Guvernului privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă 2021-2027*, care în forma prezentată, a fost avizat de Consiliul Legislativ, precum și de către ministerele interesate și pe care îl supunem adoptării.

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Dan VÎLCEANU

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CÂCIU

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI
ADMINISTRAȚIEI**

CSEKE Attila-Zoltán

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea regulilor de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, pentru perioada de programare 2021-2027

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, ale Regulamentului (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, ale Regulamentului (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, ale Regulamentului (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă, precum și ale Regulamentului (UE, EUROATOM) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 - (1) Prin prezenta hotărâre se stabilește cadrul legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă și din cofinanțarea națională.

(2) Programele de cooperare teritorială europeană sunt exceptate de la aplicarea prevederilor prezentei hotărâri.

(3) Termenii "program", "autoritate de management", "beneficiar", "operațiune", "instrumente financiare", "dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității", "relocare", au înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a

dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

(4) Termenii „contract de finanțare”, „decizie de finanțare”, „cofinanțare publică”, „valoare totală a proiectului”, „cheltuieli eligibile” au înțelesurile prevăzute la art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

(5) Termenul „vehicul nepoluant” are înțelesul prevăzut la art. 3 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2021 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante, în sprijinul unei mobilități cu emisii scăzute, pentru abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2011 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic și a Legii nr. 37/2018 privind promovarea transportului ecologic.

Art. 2 - (1) Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

a) să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1060;

b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5;

c) să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5;

d) să fie în conformitate cu prevederile programului;

e) să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;

f) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;

g) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;

h) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5.

(2) În cazul operațiunilor aflate sub incidența ajutorului de stat, potrivit prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ prevederile prezentei hotărâri, precum și condițiile de eligibilitate specifice tipului de ajutor de stat aplicabil.

(3) În cazul cheltuielilor aferente instrumentelor financiare, prevederile prezentei hotărâri se completează cu prevederile art. 58-62 și 68 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

(4) În cazul cheltuielilor aferente dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, prevederile prezentei hotărâri se completează cu prevederile art. 31 - 34 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

(5) În cazul operațiunilor finanțate prin Fondul social european Plus, o cheltuială trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la alin. (1), precum și condițiile specifice prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b), (2) și (4) și ale art. 22 alin. (1)-(3) din Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013.

Art. 3 - (1) Contribuția în natură este considerată eligibilă, dacă îndeplinește prevederile art. 67 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și ale art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

a) obiectul contribuției în natură a fost achiziționat sau construit din alte surse de finanțare decât cele nerambursabile publice;

b) imobilele definite conform prevederilor legale în vigoare trebuie să fie libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea operațiunii și să nu facă obiectul unor litigii privind dreptul invocat de către potențialul beneficiar, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești, la momentul depunerii cererii de finanțare.

(2) În cazul operațiunilor finanțate prin FSE+ cheltuielile trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la alin. (1), precum și condițiile prevăzute la art. 16 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1057.

Art. 4 - Amortizarea este considerată cheltuială eligibilă dacă respectă condițiile prevăzute la art. 67 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, precum și pe cele prevăzute la art. 2.

Art. 5 - (1) Formele de sprijin reglementate la art. 53 alin. (1) lit. (b), (c) și (d) din Regulamentul (UE) 2021/1060 trebuie să respecte prevederile art. 2, precum și condițiile corespunzătoare stabilite prin programul operațional aprobat prin decizia reglementată la art. 94 alin. (3) sau prin actul delegat reglementat la art. 94 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), autoritățile de management au obligația să includă în ghidurile solicitantului definiția costurilor unitare, sumelor forfetare și ratelor forfetare, precum și quantumurile acoperite de acestea.

(3) În vederea rambursării costurilor unitare, sumelor forfetare și ratelor forfetare, beneficiarii trebuie să prezinte documente care dovedesc respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1).

(4) Formele de sprijin reglementate la art. 53 alin. (1) lit. (f) din Regulamentul (UE) 2021/1060 trebuie să respecte prevederile art. 2, precum și condițiile corespunzătoare stabilite prin programul operațional aprobat prin decizia reglementată la art. 95 alin. (2) sau prin actul delegat reglementat la art. 95 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

(5) În vederea rambursării finanțărilor nelegate de costuri, beneficiarii trebuie să prezinte documente care dovedesc respectarea condițiilor prevăzute la alin. (4).

Art. 6 – (1) Costul de achiziție al terenului este eligibil dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

a) Se încadrează în limitele prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu luarea în considerare a prevederilor care vizează operațiunile referitoare la conservarea mediului;

- b) operațiunea nu beneficiază de finanțare din Fondul social european Plus, în aplicarea art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1057, cu excepția cazurilor în care se aplică art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- c) costul de achiziție al terenului este certificat de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului.

(2) Costul de achiziție al imobilelor deja construite este eligibil dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

a) operațiunea nu beneficiază de finanțare din Fondul social european Plus, în aplicarea art. 16 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1057, cu excepția cazurilor în care se aplică art. 25 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060;

b) imobilul nu a fost achiziționat/construit prin intermediul unei finanțări nerambursabile publice în ultimii 5 ani anterior datei depunerii de către beneficiar a cererii de finanțare, după momentul plății finale menționate la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060;

c) imobilul este strict necesar implementării operațiunii;

d) costul de achiziție al imobilului este certificat de un evaluator, independent de beneficiarul operațiunii și autorizat, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme că prețul acestuia nu excedează valoarea de piață, luând în calcul caracteristicile tehnice ale imobilului.

Art. 7 - În cazul leasingului, cheltuielile sunt eligibile dacă respectă condițiile prevăzute la art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

a) beneficiarul operațiunii este utilizatorul bunurilor care fac obiectul contractului de leasing;

b) ratele de leasing plătite de utilizator sunt aferente contractului de leasing;

c) ratele de leasing sunt eligibile exclusiv pentru perioada de implementare a contractului/deciziei/de finanțare;

d) în cazul achiziționării bunului, valoarea cumulată a ratelor de leasing rambursată nu depășește valoarea de intrare a bunului în contabilitatea beneficiarului.

e) sunt respectate prevederile art. 8 privind leasingul pentru autovehicule sau alte mijloace de transport.

Art. 8 - (1) Cheltuielile pentru achiziția de autovehicule sau alte mijloace de transport, achiziționate inclusiv în modalitatea prevăzută la art. 7, sunt eligibile dacă respectă condițiile prevăzute la art. 2, nu fac obiectul excluderilor prevăzute la art. 9 lit. d) din Regulamentul (UE) 2021/1056, art. 16 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/1057, art. 7 alin. (1) lit. h) din Regulamentul (UE) 2021/1058 și dacă îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

a) în cazul în care sunt achiziționate în scopul activităților prevăzute la art. 36 din Regulamentul (UE) 2021/1060 sau al activităților pentru managementul operațiunii, autovehiculele sau mijloacele de transport sunt indispensabile respectivelor activități.

b) în cazul în care sunt achiziționate pentru alte activități decât cele prevăzute la lit. a), autovehiculele sau mijloacele de transport sunt destinate exclusiv atingerii obiectivului operațiunii și sunt indispensabile acestuia, iar caracteristicile lor tehnice sunt adecvate în raport cu activitățile operațiunii.

(2) Valoarea cheltuielilor eligibile prevăzute la alin. (1) lit. a) nu depășește, pentru fiecare autovehicul sau alt mijloc de transport achiziționat, echivalentul în lei a 18.000 euro, inclusiv TVA, cu respectarea prevederilor art. 9 și ale art. 10 lit. a) sau, în cazul autovehiculelor sau mijloacelor de transport care intră în categoria vehiculelor nepoluante, echivalentul în lei a 35.000 euro, inclusiv TVA, cu respectarea prevederilor art. 9 și ale art. 10 lit. a).

Art. 9 - (1) În aplicarea excepțiilor prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. c) pct. (i) și (ii) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cheltuiala cu taxa pe valoare adăugată este eligibilă dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din fondurile prevăzute la art. 1 alin (1) și dacă sunt respectate următoarele condiții:

a) pentru operațiunile prevăzute la pct. (i) , cheltuiala cu TVA nu este adusă spre deducere potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

b) pentru operațiunile prevăzute la pct. (ii), TVA este nerecuperabilă, potrivit legii, cu respectarea prevederilor ordinului comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului finanțelor privind aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prezentului articol.

(2) În aplicarea excepției prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. c) pct. (iii) din Regulamentul (UE) 2021/1060, componentei de sprijin sub formă de grant i se aplică condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a) sau la alin. (1) lit. b), după caz, în funcție de valoarea totală a grantului.

Art. 10 - Următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile:

a) cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060;

b) cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, care afectează caracterul lor durabil;

c) cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1060;

d) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1058 ;

e) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 16 alin. (1) și art. 22 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1057;

f) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1056;

g) achiziția de echipamente și autovehicule sau mijloace de transport second-hand;

h) amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;

i) cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite de autoritățile de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f);

j) cheltuielile excluse de la finanțare de autoritățile de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f), corespunzător specificului programului și particularităților operațiunilor;

k) cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu excepția situațiilor reglementate la art. 20 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060.

Art. 11 - (1) Autoritățile de management au obligația să asigure verificarea respectării condițiilor aplicabile, prevăzute în prezenta hotărâre, în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, în procesul de contractare aferent încheierii contractului/deciziei/ de finanțare, precum și procesul de verificare a cererilor de rambursare.

(2) Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de coordonator, potrivit prevederilor art. 4 alin (1) din Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021 - 2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, poate emite ordine și instrucțiuni în aplicarea prezentei hotărâri.

PRIM MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ